

Извештај о реализацији пројекта „ПУТУЈУЋА ИЗЛОЖБА ЋИРИЛИЦЕ“

Међународни пројекат „ПУТУЈУЋА ИЗЛОЖБА ЋИРИЛИЦЕ“ активан је од 2019. године. Покретач идеје је Наташа Баштинац - проф. енглеског језика - пројектни менаџер, члан Удружења „Cultour“, па је пројекат започет у Бањалуци, у складу с Повељом о српском културном простору, која је потписана између Министарства просвете Републике Српске и Министарства културе и информисања Републике Србије. Реализује се у сарадњи са партнерским организацијама из дијаспоре, региона и Србије.

За сада су укључене основне и средње школе из Србије (Београд, Сремски Карловци, Велика Плана), Републике Српске (Бања Лука), Републике Хрватске (школа на српском језику и ћириличном писму у Негославцима - општина Вуковар) и одељења Српске допунске школе у Швајцарској. Обављени су разговори како у Српској кући у Подгорици тако и у Немачкој (Српска допунска школа). Основна идеја је повезивање школа међусобно, као и школа са удружењима, црквама и библиотекама широм света, како би било подржано очување нашег писма, језика, историјске и културне баштине.

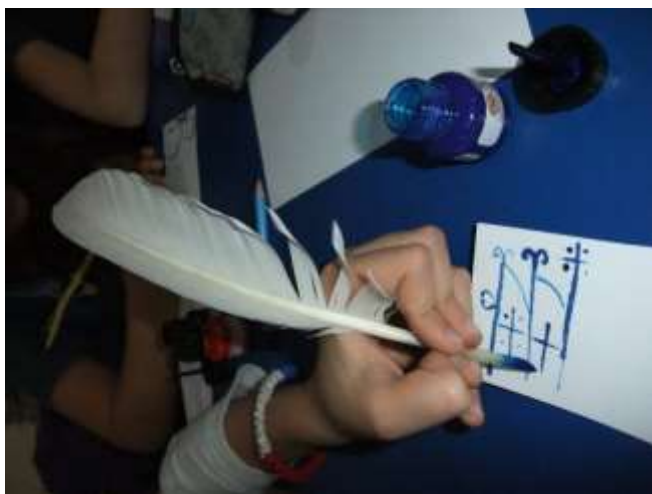
Циљ пројекта: употреба, чување, неговање српског језика и ћириличног писма као културног наслеђа, очување српског културног, етничког, језичког и верског идентитета; упознавање, јачање националног идентитета и сарадња наше деце и омладине из матице, расејања и региона; популаризација и промоција ћириличног писма, као атрактивног и потпуно функционалног у новим, модерним технологијама, а тиме и подизању свести ученика о значају овог писма за српски језик и идентитет народа. Очување ћирилице = очување националног идентитета јер су језици и писмо у основи националног идентитета. Срби су народ ћириличке културе. На ћирилици хиљаду година стварају споменике, који чине ризницу светске културне баштине - Мирослављево јеванђеље, Душанов законик, повеље, житија светитеља и владара...

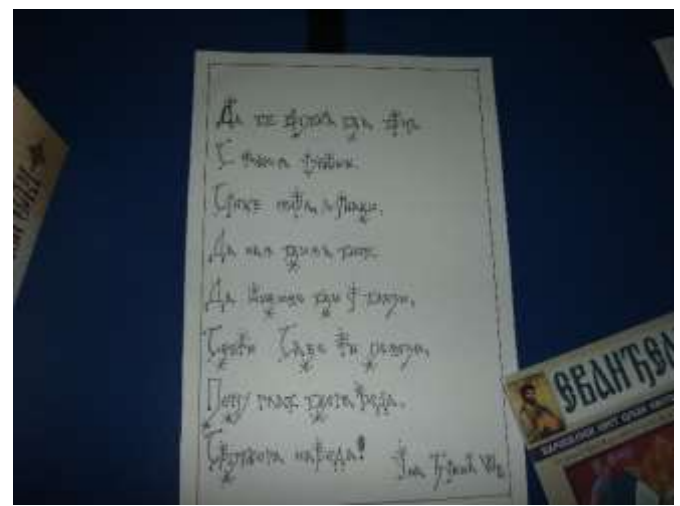
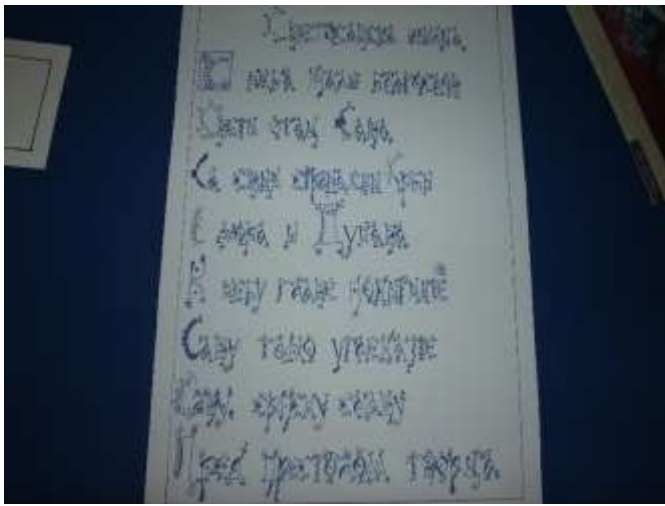
Путујућа изложба је врста изложбе која је на располагању за размену и циркулацију на локалном, националном и интернационалном нивоу. Користећи овај метод продужује се живот изложбе и повећава могућност јавности да исту и виде, уз подршку владе и владиних и културних организација јер омогућавају ширење знања о локалној и националној култури и уметности.

Пројекат је подржало Министарство спољних послова, канцеларија за дијаспору Срба у расејању, као и Амбасада Републике Србије у Берну (Швајцарска).

ОШ „Јован Стерија Поповић“ из Новог Београда, као школа са традицијом дугом 65 година и као „чувар“ традиционалних вредности, учествовала је од почетка у свим активностима образовног пројекта „ПУТУЈУЋА ИЗЛОЖБА ЋИРИЛИЦЕ“.

Чланови садашњег школског тима су: Нада Митровић Узелац (библиотекар – главни координатор), Маријана Вељић и Бранка Ракић (учитељице). Треба рећи да је у тиму „Стерије“ била и вероучитељка Невенка Пјевач која је у међувремену отишла у пензију, али је веома заслужан члан који је и дан данас присутан својим искуством и знањем... Сам почетак укључења наше школе у овај пројекат био је 2019. године, када је велики број ћириличних слова као ликовних радова наших ђака, послат у Бања Луку, након неколико креативних радионица калиграфије које је организовала наша вероучитељка Невенка...

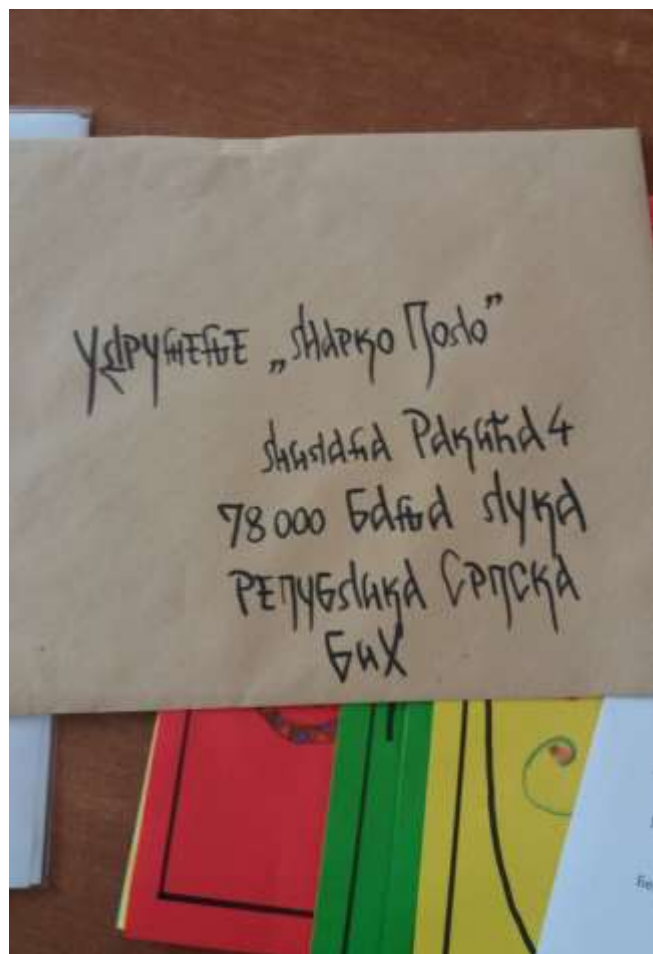

И писана ћирилица је погодна за калиграфски испис, украшавање првог слова...

Послати радови ученика наше школе могу се видети на снимку: [ЛИНК- ОВДЕ](#)

Слика (изложба) - Пројекат је овако започет у Бања Луци пре пет година, када је група деце из Бањалуке, Београда, Велике Планае, Сремских Карловаца, Негославаца и Берна у пратњи наставника, свечано отворила изложбу својих ћириличних радова... Радови постоје у електронском и у изворном, оригиналном облику, а допуњују се новонасталим радовима.

Током протеклих пет година, од 2019. до 2024. године, реализовано је низ активности у ОШ „Јован Стерија Поповић“ које су тематски, тимски договоране у школи, али и уз усаглашавање са осталим члановима пројекта, комуницирањем путем **Zoom** апликације. Примери – креативне радионице: Digital storytelling - дигиталног приповедања, рецитовања, музичких /певачих, драмско-сценских облика изражавања, литерарног и ликовног израза; хуманитарни наступи; снимање специјалних емисија на телевизији уз јавно приказивање... Ево само неких од активности које су припремали наставници/чланови школског тима „Путујућа изложба ћирилице“, стваралачким менторским радом са ученицима наше школе:

- Хуманитарна акција школске певачке групе „Анђелчићи“, „Етно песмом за живот“ (2019.г):

[ЛИНК: ОВДЕ](#)

- **Светосавски час** (Савиндан 2020. вршњачко учење; вертикална повезаност)-
игроказ...

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

– На **Савиндан**, оригинална „Универзална песма“ групе певача „Анђелчићи“...

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- Као чувари народне традиције и традиционалних вредности, наши ђаци су овековечени учешћем у **специјалним емисијама ТВ Храм**, кроз етно песму, изражајно казивање стихова, обичаје и играчке, дајући допринос обележавању великих празника свог народа, а самим тим и реализацији циља пројекта „Путујућа ћирилица“ (шк.2022/23.)... Јавно све на страници блога

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- Наступи групе певача и глумаца на главним **школским приредбама** и академијама поводом обележавања Дана школе и школске славе Свети Сава (шк.2022/23. и 2023/24.год):
Креиран је кратак филм:

[Линк - ОВДЕ](#)

[Линк - ОВДЕ](#)

[Линк - ОВДЕ](#)

[Линк - ОВДЕ](#)

Линк - ОВДЕ

- **Играчка** под називом „**Чувари наслеђа** – Живот под Старом планином кроз генерације“ – едукативно-забавни сценски приказ, одељењска представа (пројекат/ драмски израз у настави уз интегративни приступ - одговорност према прецима, природи и окружењу, као чувари наслеђа, традиције, језика и народног стваралаштва, у игри, песми, умотворинама, обичајима, али и као чувари природе; шк. 2022/23.година). Креиран је и одељењски филм, објављен и дељен јавно путем Јутјуб-а:

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- **Радионица** у предвечерје **школске славе - Свети Сава**: Славски колач умесили су ђаци четвртог разреда својим вештим рукама, срцем и душом, за здравље, срећу и добробит свих "укућана" (шк. 2023/24.година)... Креиран је и кратак филм јавно постављен на Јутјубу:

[ЛИНК-ОВДЕ](#)

- **Радионица** шарања јаја за **Васкрс** традиционалним техникама у Етнографском музеју (шк. 2022/23.година), јер су ђаци „Стерије“ чувари традиционалних знања и вештина...
Креиран је и кратак филм:

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- **Ускршња радионица** - креирање мозаика од љуски јаја уз декупаж технику (на дасци, по групама), као поклон школама учесницама сусрета у Берну, у оквиру

пројекта "Путујућа изложба ћирилице" у дијаспори (шк. 2023/24.година)...
Креиран је и кратак филм:

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- **Радионица** „Чувари народне традиције Србије“ - старинско ткање ћилимчића на дрвеном раму, као поклон малим другарима Швајцарцима током боравка у Берну (шк. 2023/24.година)... Креиран је и кратак филм:

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- Изражајно [казивање стихова песме М. Марковића „Мој деда није енглески знао“](#) о очувању српског језика, јавно постављен уз јавни одговор/посвету/поздрав песника:

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

Ово су само неке од реализованих активности, као оригиналан креативни рад са јавно представљеним продуктима на договорене пројектне теме у протеклих пет година...

Треба нагласити да се сваке године мобилност у оквиру пројекта реализује у другој држави или граду где живе Срби. До сада су одржани пројектни сусрети и изложбе у следећим местима: Бања Лука, Београд, Берлин, Сремски Карловци, Негославци/Вуковар, Темишвар, Москву, Солун, Берн.

Што се тиче финансирања, пројекат је самофинансирајући и суфинансирајући...

РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА - Управа за сарадњу с дијаспором и Србима у региону донела је одлуку о суфинансирању пројекта „Путујућа изложба ћирилице „ чији је подносилац Удружење жена "Милева Марић Ајнштајн" из Берна/Швајцарска (постоји од 2015.године) које својим квалитетом доприноси очувању и јачању веза матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону , а који имају за циљ: употребу, учење, чување и неговање српског језика и ћириличног писма, чување и неговање српског културног, етничког, језичког и верског идентитета и унапређење економске сарадње Републике Србије и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону. Други извор финансирања су родитељи деце и младих и др. донатори.

Образовни пројекат „ПУТУЈУЋА ИЗЛОЖБА ЋИРИЛИЦЕ“ је пројекат сарадње са нашом дијаспором (одобрен од стране Амбасаде Републике Србије у Швајцарској) укључујући и овогодишњи сусрет као јубиларни сусрет – прослава пет година сарадње у оквиру пројекта и обележавања 50. годишњице Допунске

школе на српском језику у Берну. Главни организатор је Удружење "Милева Марић-Ајнштајн" у Берну / Швајцарска, чија је председница Јелена Митровић (проф. у Допунској настави на српском језику у Берну/Швајцарска).

Рализација сусрета обележавања петогодишњице постојања и реализације пројекта:

током Пролећног распуста, у периоду од 29.4.2024. до 3.5.2024. године у Берну/Швајцарска.

Дакле, Управа за дијаспору Републике Србије подржала је овај пројекат као пројекат од националног значаја, те тиме омогућила реализацију пројектних активности у Берну.

Осврт на финансирање: пут у Швајцарску финансирају родитељи - односно учесници сами, а смештај, храну, градски превоз и улазнице за музеје финансира Удружење „Милева Марић Ајнштајн“ из Берна. То Удружење, осим оснивачких аката на српском и немачком, поседује и рачун који контролишу изабрани органи Управе. За све пројектне активности које се спроводе, не потражује се материјална надокнада, већ само институционална подршка и помоћ деци и младима који учествују.

Образовни пројекат „ПУТУЈУЋА ИЗЛОЖБА ЋИРИЛИЦЕ“ је од државног значаја за неговање културне баштине. Идејама, слогом, истрајношћу и несебичношћу чланова, доприноси духовном постојању, негујући традицију, културу, језик, писмо, идентитет...

Овог пута, када се обележава пет година сарадње у оквиру пројекта, укупно тридесет учесника из Србије имало је прилику да у богатом програму представе своје школе и креативни потенцијал својих ђака.

Смештај у Омладинском хотелу (Jugendherberge) – [Линк: ОВДЕ](#)
ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ током петодневног боравка у Берну од

29.4.2024. до 3.5.2024. године:

- Изложба ћириличних и калиграфских радова ученика основношколског и средњошколског узраста урађених протеклих година;

- Теме сусрета: обележавање 220. годишњице од избијања Првог српског устанка и 110. годишњице од почетка Првог светског рата
- Током петогодишњег рада у склопу пројекта, лично упознавање (сусрет уживо) ученика и наставника из Србије, Републике Српске, Црне Горе, Српске школе из Негославаца крај Вуковара и Српске допунске школе у Швајцарској као и једне швајцарске школе.
- Сусрет са ђацима Допунске школе на српском језику и заједнички (двосатни) програм који се реализује 30.4.2024. у свечаној сали школе у Берну. Публика: деца, млади из КУД-а „Карађорђе“ , родитељи ђака, представник Амбасаде Србије и остали заинтересовани, пред којима је филмом промовисан 5-огодишњи рад и сарадња учесника у склопу пројекта:

[ЛИНК: ОВДЕ](#)

Након тога, ученици Допунске школе, КУД „ Карађорђе“ из Берна и сви ученици из Србије преплитали су поезију са српским родољубивим и етно песмама, игром, рецитацијама, фолклорним садржајима и на крају програма сви заједно певали песму „Ово је Србија“.

- [ПРОМОЦИЈА ОШ „ЈОВАН СТЕРИЈА ПОПОВИЋ“ - ЦЕЛОВИТИ НАСТУПИ УЧЕНИКА НАШЕ ШКОЛЕ У БЕРНУ, У ШВАЈЦАРСКОЈ – ЛИНК - ОВДЕ](#)

- Представљање свих пет школа приликом посете Амбасади Републике Србије у Берну
(Амбасадор, г-дин Горан Брадић).

 Serbia in Switzerland
@SRBinSwiss

Ученици и наставници пет школа и гимназија из 🇷🇸 посетили су Амбасаду у оквиру реализације програма "Путујућа ћирилица" који организује удружење "Милева Марић-Ајнштајн" и кроз интерактивни перформанс представили своје образовне институције.

🇷🇸 🇪🇺 🇨🇭

[Translate post](#)

2:39 PM · Apr 30, 2024 · 268 Views

- [ПОСЕТА АМБАСАДИ СРБИЈЕ У БЕРНУ \(наступ „Стерије“\)](#)
- [ЛИНК - ОВДЕ](#) -

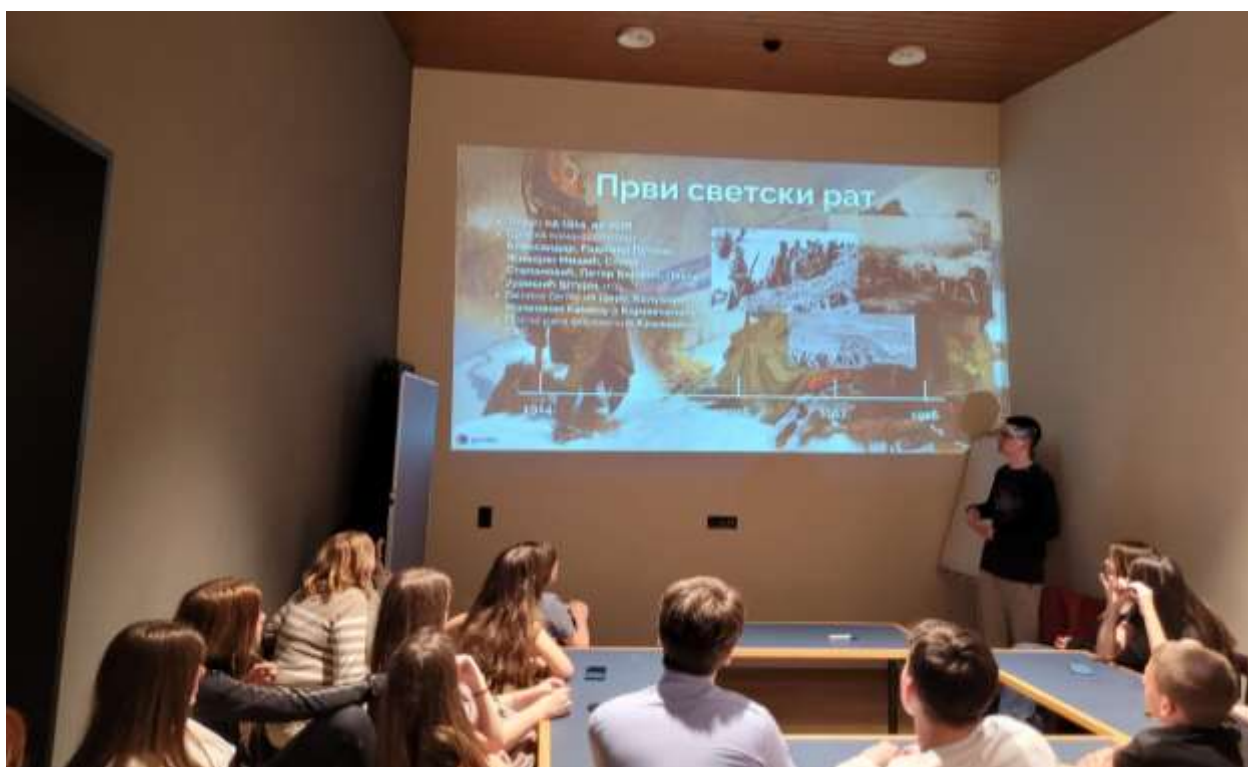

- Квиз знања (значајни датуми наше историје: 220 година од избијања Првог српског устанка, 110 година од Првог светског рата, као и 200 година од рођења нашег песника Бранка Радичевића) реализован је након појединачног представљања сваке школе...

- Креиран је филм којим је наша школа (србија) презентована у Швајцарској
[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- На велики четвртак , 2.маја 2024. посета нашој Српској православној цркви Ћирило и Методије у Белпу (близу Берна) и присуствовање литургији. Након литургије, ђаци наше школе су певали духовне песме; домаћин је био протојереј Станко Марковић. Томе је претходило час веронауке, писање калиграфије и шарање васкршњих јаја...
- СПЦО БЕРН - Посета деце из Отаџбине поводом пројекта "Путујућа ћирилица"

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

- Посета музеју *Einsteinhaus* - кућа и изложбени простор у коме је живела Милева Марић Ајнштајн, а чије име носи поменуто Удружење од самог оснивања 2015. године, активно учествујући у свим манифестацијама које се тичу живота и рада

ове научнице, као и у многим културно-просветним активностима и пројектима, што је назначено као циљ у њиховом статуту и другим оснивачким актима...

- Разгледање знаменитости Берна и околине; обилазак Интерлакена, возња бродом по Тунском језеру и панорамско разгледање Алпа.

- Медијска пропраћеност на: Диаспора ТВ, Вестима, Канал К - Српски радио у Швајцарској, прилози за РТС, Нарру TV, ТВ Уна...

[ЛИНК – ОВДЕ](#)

[ЛИНК – ОВДЕ](#)

[ЛИНК – ОВДЕ](#)

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

[ЛИНК – ОВДЕ](#)

- Мобилност је обухваћена са тридесет учесника из пет школа Србије: Приватна спортска гимназија „Престиж“, Хемијско - прехранбена технолошка школа, ОШ „Влада Аксентијевић“ и „Јован Стерија Поповић“ из Београда; ученици Гимназије из Сремских Карловаца.

Пројектни тим ОШ "Јован Стерија Поповић": Главни координатор Нада Митровић Узелац; пратња/наставници: Бранка Ракић; Маријана Вељић; Тамара Ботуњац (члан Школског одбора)

Списак ученика који су путовати у Берн формиран је према темама/јубилејима који се обележавају на овогодишњег сусрету: заједничкој двосатној приредби, у Амбасади Србије у Берну, у српској цркви и КУД „Карађорђе“ тј. према глумачким и певачким способностима извођења културно-уметничког програма и афинитетима ђака још раније провереним учешћем у школским академијама поводом обележавања Дана школе и школске славе Свети Сава током претходне две године, као и на основу постигнућа на певачким такмичењима „Златна сирена“... У најбољем светлу, добивши огроман аплауз публике где год су наступали и представили се, наши ђаци су на прави начин презентовати нашу школу и њен су понос. Чланови глумачке и певачке групе су ђаци од шестог до осмог разреда наше школе, увежбавани на креативним радионицама: Урош Ботуњац, Катарина Јовановић, Јелена Вељић, Калина Николић, Андрија Адамовић, Милош Блечић.

Бенефит који наведена циљна група има од пројекта је подизање свести о очувању свог културног идентитета, да по томе треба да постану део света и да га тако обогате. Такође је неизоставна промоција наше „Стерије“ и изван граница Србије.

Креиран је филм/продукт као приказ мобилности и учешћа наше ОШ „ЈОВАН СТЕРИЈА ПОПОВИЋ“ у реализацији активности пројекта „Путујућа изложба ћирилице“ током боравка у Берну/Швајцарска

[ЛИНК - ОВДЕ](#)

Такође је креиран и обједињени филм/продукт као комплетан приказ учешћа свих пет тимова учесника 5.јубиларне „Путујуће изложбе ћирилице“ у Берну:

[ЛИНК: ОВДЕ](#)

Велику захвалност дугујемо проф. Јелени Митровић из Берна, председници Удружења „Милева Марић Ајнштајн“ која је овог пута била главна организаторка целокупног програма и нашег дружења у Швајцарској.

Пројекат „Путујућа изложба ћирилице“ наставља свој пут, те су већ у најави позиви за следећа гостовања широм Европе у школској 2024/25.години: Беч (за Дан примирја или око Нове године) и Крф (оквирно од 15. до 20.4.'25. године). Радујемо се томе, јер сматрамо да пројекат завређује пажњу, а очување наше ћирилице и ширење српске културне баштине наша је мисија и у наредним годинама.

Датум: 4.7.2024.

Подносиоци извештаја: школски пројектни тим
(Нада Митровић Узелац, Бранка Ракић, Маријана Вељић)